

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮದಾಸ್.—ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಬಲಾಡ್ಯ ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರವೇ ಇದ್ದು, ಈ ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವುದು, ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂತಹ ತಕರಾರು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ದೂರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ವಿಷಯ : ಹಿಡಕಲ್ ಜಲಾಶಯದ ಹತ್ತಿರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತದ ಎಡ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕದ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಪ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ 92 (280) ಶ್ರೀ ವೆಲ್ಲಾರಗೌಡ ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಂಕೇತರ).—ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯುತ್, ಗಣಿ ಹಾಗೂ ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ ?

ಅ) ಹಿಡಕಲ್ ಜಲಾಶಯದ ಹತ್ತಿರ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ನಿಜವೇ ;

ಆ) ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಘಟಕದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಶಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ;

ಇ) ಸದರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ;

ಈ) ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತದ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ದುಪದಾಳ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ಘಟಕವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ;

ಉ) ಗೋಕಾಕ್ ಜಲಪಾತದ ಹತ್ತಿರ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನೀರಿನ ಸ್ಥಿತಿ ತಯಾರಿಸಲು ತಗದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶಮುಖ್ (ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಅ) ಹೌದು,

ಆ) ಪ್ರತಿಯೊಂದು 16 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಎರಡು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ವಿದ್ಯು ಸರಾಸರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 127 ದಶಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟ್ ಹವರ್ ನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಗುರಿಯಿದೆ.

ಇ) ಘಟಪ್ರಭಾ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು 1982ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ಹಿಡಕಲ್ ಆಣೆಕಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಆಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 3.81 ಮೀ. ವ್ಯಾಸದ ಎರಡು ಉಕ್ಕಿನ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಭಾಗದ ಉಕ್ಕಿನ ಕೊಳವೆ ಜೋಡಣೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಈಗಿನ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ 2792 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು.

ಈ) ಹೌದು.

ಉ) ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹೌದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಂದ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆ ? ಆ ಮನವಿ ಬಂದ ಮೇಲೂ ನಾನು ಹಲವಾರು ಸಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ. ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶಮುಖ್.—ಮಾನ್ಯ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ರವರು 23-3-85ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದು, ದುಪದಾಳ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಮೇಲುಗಡೆಗೆ ತಂದು ಅದರಿಂದ ಗೋಕಾಕ್ ಫಾಲ್ ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪುನಃ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೂರನೇ ಘಟಕವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇದ್ದಾಗ ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಮತ್ತೆ ಮರುಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 100 ಮೆಗಾವಾಟ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶಮುಖ್.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿಷಯ.—ಗುರ್ಮಿಟ್‌ಕಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

ಪ್ರ. ಸಂಖ್ಯೆ 75 (41) ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಖರ್ಗೆ (ಗುರುದೀಶ್‌ಕಲ್) —ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯುತ್ ಗಣಿ, ಹಾಗೂ ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ ?

ಅ) ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ವರಮ ಯಾದಗಿರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳು, ತಾಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಳುಗಳಿಗೆ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಯೋಜನೆ ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದು ನಿಜವೇ ;

ಆ) ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶಮುಖ್ (ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂಗರ್ಭ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—

ಅ) ಹೌದು.

ಆ) ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ 34.35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಯಾದಗಿರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಈ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ, ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಂಗೆ ತಾಂಡಾಸ್ ಅಂಡ್ ಹ್ಯಾಮೆಟ್ ? 34 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಎಷ್ಟು ತಾಂಡಗಳು ? ಆದೇ ರೀತಿ ಹ್ಯಾಮೆಟ್ ಎಷ್ಟು ? ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾಪ್ತ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ದೇಶಮುಖ್.—ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಮುಖ್ಯ ಅಭಿಯಂತರವರು, ಯಾದಗಿರ್‌ನಲ್ಲಿ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ 910 ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. 1971ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಯಾದಗಿರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು 142 ಜನವಾಸವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 11 ಆಗಿದೆ. ಜನ ವಾಸವಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 131 ಆಗಿದ್ದು, 31-4-85ರವರೆಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 104 ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು 27 ಆಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ 23 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 4 ಗ್ರಾಮಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರ್.ಇ.ಸಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆ 1981ರಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂದಾಜು ಮೊತ್ತ 77.39 ಲಕ್ಷ ರೂ ಇರಲಿ 51 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು 400 ನೀರಾವರಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 1985ರವರೆಗೆ 47 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು 123 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ 5 ವರ್ಷ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು 1985-86ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಪಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಯೋಜಿತ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು 210 ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೊತ್ತ 34.35 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರ್.ಇ.ಸಿ.ಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ತಾಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಳುಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ 7ನೇ ಪಂಪವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಮಂಡಳಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು